

OD HITNIH INTERVENCIJA DO RAZVOJNIH PROGRAMA

Godišnje Regija Emilija Romanja za međunarodne socijalne programe iz sopstvenog budžeta izdvaja oko četiri miliona evra. Od 2000. u Srbiji finansirano oko pedeset projekata

---

REGIJA EMILIJA ROMANJA JE VEĆ DUŽE VREMENA PRISUTNA na Balkanu, tojest u Albaniji i Bosni, a od 2000. godine i u Srbiji, sa sedištem u Beogradu. Njen način delovanja je prevashodno usmeren na promovisanje sopstvenog iskustva u oblasti socijalne politike, i to kroz realizaciju projekata čiji su korisnici socijalno ugroženi slojevi društva. Projekti se sprovode uz podršku lokalnih institucija, i u skladu sa prioritetima na koje same nadležne insitucije ukazuju.

O specifičnim iskustvima Regije Emilije Romanje na polju socijalne politike, načinu finansiraja projekata koji se ostvaruju na prostorima Balkana i u drugim krajevima sveta, kao i o projektima koje regija namerava da realizuje na teritoriji Balkana, za LIMESplus govori **Luka De Pjetri**, šef predstavništva Kooperacije regije Emilija Romanja za Albaniju, Srbiju i Crnu Goru i Bosnu i Hercegovinu.

Regija Emilija Romanja je usvajanjem Zakona 12 donela odluku da 0,8 odsto od pojedinih stavki iz sopstvenog budžeta odvaja za finansiranje međunarodne kooperacije. Konkretno, na taj način se za zemlje partnere godišnje izdvaja suma od oko 4.000.000 evra. Posebnim odredbama je pri tom definisano koje zemlje mogu biti predmet međunarodne saradnje i koja vrsta programa će se sprovesti, pri čemu se svi vidovi intervencija realizuju kroz trogodišnje planove.

U realizaciji naših programa poseban značaj ima ona vrsta intrevencija koje lokalni partneri izdvoje kao prioritete, što je zapravo naš odgovor na pomoć i podršku koju očekujemo i dobijamo od njih. Sa tri države koje pripadaju istočno jadranskoj oblasti smo na nivou vlada potpisali bilateralne Sporazume kojima su obe strane preuzele obavezu sprovođenja programa podrške socijalnoj politici.

Osim u našoj zemlji, rezultati koje smo do sada ostvarili u socijalnoj politici, smatraju se i na evropskom nivou jednim od najznačajnijih dostignuća u toj oblasti, a u pojedinim sektorima socijalne zaštite, naše metode su i svetski priznate. Ipak, treba reći i da je razvoj ovih iskustava omogućen prvenstveno donošenjem političkih odluka koje su značajno doprinele stvaranju klime za saradnju i za učešće, kako samih građana, kroz administrativnu decentralizaciju, tako i lokalnih institucija, pripadnika akademskog sveta i stručnog osoblja, te njihovim povezivanjem sa razvijenom mrežom asocijacija i udruženja volontera.

Svest o socijalnim potrebama sazrela je kroz aktivno i kompleksno delovanje svih pomenutih subjekata, a njihovo široko učešće je dovelo i do razvoja političke svesti, senzibiliteta društva i znanja koje su lokalne administracije iskazale u definisanju prioriteta i njihovom pretakanju u strateške projekte i intervencije. Dakle, u politička dokumenta, koja je uz odgovarajući teritorijalni plan Regija podržala i finasijski i kadrovski.

Sve u svemu, to je proces koji traje već trideset godina, ali ne jenjava već se unapređuje u skladu sa potrebama građana svake pojedinačne teritorije na kojoj se sprovodi, kao i sa uvek novim izazovima sa kojima se susrećemo. Pomenimo samo sposobnost koju je Regija pokazala u suočavanju sa nedavnim iznenadnim i brzim procesima migracije na svojoj teritoriji.

Što se tiče Srbije, Regija je od 2000 godine, bilo direktno, bilo preko svojih opština, provincija, nevladinih organizacija, udruženja i humanitarnih asocijacija finasirala oko pedeset projekata. U skladu sa našim Zakonom 12, razvio se i poseban odnos između srpskih i italijanskih institucija i nevladinih organizacija, ali i između samih građana, što i jeste u duhu decentralizovane kooperacije.

U Srbiji se, pri tom, kao i u drugim zemljama u tranziciji, počelo od hitnih intervencija i tek kasnije došlo do realizacije razvojnih programa u priroditnim oblastima: socijalnoj zaštiti, zaštiti životne sredine, i kulturi.

U Bolonji je oformljena radna grupa – Okrugli sto za Srbiju na kom se jednom godišnje razmatraju sve investicije, projekti, strategije sistema, da bi se poboljšali ostvareni rezultati, izbeglo preklapanje i unapredila međusobna saradnja. Osim toga, kancelarija Regije u Beogradu direktno prikuplja predloge lokalnog partnera, kao i evropske programe (Interreg, Cdses itd.), nadzire realizaciju projekata u koje je Regija investirala, saraduje sa Agencijama UN (u slučaju Srbije Program Unops-a City to City), a preko svoje kancelarije u Briselu aktivno učestvuje i u razmatranju novih mogućnosti.

Kad je reč o našim budućim planovima, trenutno radimo na definisanju novog trogodišnjeg programa za period 2006-2008 za intervencije na teritoriji Srbije. U saradnji sa Ministarstvom Spoljnjih poslova Italije, Ministarstvom za

rad, zapošljavanje i socijalnu politiku Republike Srbije, opštinama Novi Sad, Kragujevac, Modena, Ređo Emilija, Forli' i Provincijom Forli' Ćezena predvide li smo da 11. i 12. novembra ove godine organizujemo seminar – workshop u Beogradu na kome će se razmatrati i definisati prioriteti, kao i mehanizmi za njihovo rešavanje. Ovaj seminar je završni deo prethodnih inicijativa i skupova održanih u Kragujevcu i Novom Sadu, i ta iskustva će nam pomoći u izradi programa za intervencije narednih godina.

Pored toga, u saradnji sa Regijom Frijuli Venecija Đulija radimo na izradi projekta koji će ove dve regije kofinansirati uz finasijsku podršku Ministarstva spoljnih poslova Italije. U pitanju je program podrške deci i omladini u koji će se uložiti milion evra. To je, inače, treći projekat te vrste, posle Bosne i Albanije, realizovan u saradnji DGCS i italijanske kooperacije u Srbiji i Crnoj Gori, što potvrđuje nameru Regije da promoviše intervencije u korist dece i omladine gledajući na budućnost Italije i Srbije u duhu međusobnog razvoja i obostranog interesa.

Priredila Adele Mazzola